

MAAKUNTAUUDISTUS TYÖRYHMÄ: MAASEUTURYHMÄ

Aika 19.1.2017 klo 9:00-11:30
Paikka Varsinais-Suomen liitto, kokoushuone Aura, 2. krs

Läsnä	Risto Skyttä (pj)	Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	Elina Suominen	Salon kaupunki	x
	Kirsti Lepistö	Salon kaupunki	x
	Riitta Suutari	Salon kaupunki	x
	Lea Ollikainen, Merja Haaviston sij., Pöytyän kunta		x
	Pirjo Mäntynen	Vehmaan kunta	x
	Petri Puustinen	Vehmaan kunta	x
	Karita Järvelä	Ypäjän kunta	
	Maria Sjöman	Turun kaupunki	x
	Kirsi Anttila	Raision kaupunki	x
	Kaisa Nivola	Uudenkaupungin kaupunki	x
	Johanna Mäkinen	Liedon kunta	x
	Nina Pohjanpalo	Liedon kunta	x
	Leena Haimi	Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä	x
	Markku Paija	Loimaan kaupunki	x
	Mari Pentti-Tuomisto	Someron kaupunki	x
	Taina Wirberg	Paimion kaupunki	x
	Jani Soini	Lounais-Suomen aluehallintovirasto	x
	Harri Liven	Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	Tiina Katila	Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	Kari Ranta-aho	Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	Petteri Partanen	Varsinais-Suomen liitto	x
	Vesa Rantala	Taivassalon kunta	
	Jari Jussinmäki	Paimion kaupunki	x
	Eila Strang	Pardia/STTK, Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	1. vara Riikka Soini	Jyty/STTK, Vehmaan kunta	
	2. vara Juha Nummila	JUKO/Akava, Varsinais-Suomen ELY-keskus	
	Antti Jaatinen (siht.)	Varsinais-Suomen ELY-keskus	x
	Laura Leppänen	Varsinais-Suomen Liitto	x

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Risto Skyttä avasi kokouksen.

2. Maakuntaudistuksen toteutustilanne Varsinais-Suomessa, muutosjohtaja Laura Leppänen, Varsinais-Suomen liitto (esitys liitteenä)

Laura Leppänen kertoi uudistuksen etenemisestä. Ensimmäinen lakipaketti on tulossa eduskunnalle kevään aikana ja toinen lakipaketti on valmistelussa. Kasvupalvelupaketti on eräs ajankohtaisimmista lakihankkeista.

Nykytilan selvittämisestä on aika siirtyä uuden rakentamiseen. Tämä merkitsee mm. keskustelua henkilöstön ja asiakkaiden kanssa. Päätöksiä ei kevään kuluessa tehdä, vaan tehtävänä on kerätä pohjatietoa 1.7. aloittavalle toimielimelle.

Sosiaalitoimen ja pelastustoimien tilat on sovittu vuokrattaviksi maakunnalle määräajaksi. Muista toimitiloista ei sopimuksessa ole mainittu mitään, joten käyntiasiointiverkon kehittäminen on tämän puolesta vapaata. Maakuntaviraston rahoitus on tulossa näillä näkymin yleiskatteellisena, lukuun ottamatta joitakin substanssiraajoja, kuten EU-rahastojen varat.

Maakuntauudistuksen seututilaisuuksia kannattaa suositella henkilöstölle. Tilaisuuksiin ei edellytetä ilmoittautumisia. Jäljellä olevat tilaisuudet ovat 26.1. Turunmaalla, 7.3. Salossa, 8.3. Uudessakaupungissa ja 28.3. Turussa.

Muista tilaisuuksista Laura mainitsi palvelukeskusselvittäjät Turussa 24.1. ja muutosjohtajien maakuntakiertue Salossa 22.3.

Esitys liitteenä.

3. Maaseutuasioiden valmistelun tilanne

a. Yleistilanne, Risto Skyttä (esitys liitteenä)

Uudistus koskettaa maaseutuasioissa noin 20 eri yksikköä. Näitä yhdistävät monelta osin yhteiset ohjaustahot ja ruokaketju. Asiakaskunta on monin osin yhteinen.

Toimipisteverkko on tällä hetkellä laaja, ja tähän on varmasti muutoksia luvassa. Verkosto ei voine olla aivan entisen kaltainen, mutta alueellista palvelua tarvitaan jatkossakin.

Vähenevien resurssien ympäristössä lakisääteiset tehtävät on kuitenkin hoidettava.

Muutos merkitsee myös osaamisen laajentamistarvetta.

Monet tehtävät voidaan tehdä sekä päätoimipisteessä että sivutoimipisteissä.

Syksyllä valmistunut nykytilan kuvaus on melko laaja, noin 30 sivua, josta yhteiseen julkaisuun kirjattiin tiivistelmä. Työtä on siis kartoitettuna valmiiksi laajemmin.

Kari Ranta-aho ja Laura Leppänen kommentoivat tulevia resursseja. Vuoden 2019 rahoituksen määrä on vielä avoin kysymys, Soten valmistelu on tässä pidemmällä. Rahoitusmalleja on pohdittu. Näyttää siltä, että ei-sote-puolelle olisi tulossa leikkauksia. ELYn nykyiset leikkaukset eivät ole tässä mukana, sillä ne on jo päätetty vuosille 2017 ja 2018. Rahoituksessa lähdetään nykyisistä ja muuntuu uusien kriteerien mukaan. Kriteereihin on vaikea päästä käsiksi.

Risto Skyttä totesi, että maatilamäärissä ja tuotannossa mitaten Varsinais-Suomi lukeutuu maan suurimpiin maakuntiin, ja näitä tilastoja olisi hyvä maakuntien välisiä resursseja arvioitaessa käyttää.

b. Ympäristöterveydenhuolto, Johanna Mäkinen (esitys liitteenä)

Ympäristöterveydenhuollon tilastot ovat saatavissa valtakunnallisista järjestelmistä. Luvut elävät kuitenkin koko ajan mm. valvontakohteiden osalta lakimuutosten johdosta. Esityksen tilastot tullaan päivittämään v. 2016 luvuilla.

Ympäristöterveydenhuollon sijoittumiselle maakuntaviraston organisaatiossa on vaihtoehtona myös Sote-puoli.

Ns. valtion työt (eläintaudit ja eläinsuojelu) on korvattu aikaisemmin kunnalle. Tähän on MMM:n mukaan tulossa muutos eli ne tulevat sisällyttämään maakunnan kokonaisrahoitukseen.

Uudistuksesta voidaan saavuttaa synergiaa ja siinä on paljon mahdollisuuksia. Monia erityistehtäviä on aikaisemmin jouduttu hoitamaan kunnissa varsin itsenäisesti/yksittäiset viranhaltijat. Eläinlääkintähuollon osalta tunnelma on odottava. Valtakunnallinen selvitys on tehty, sen tuloksista kuultaneen alkuvuodesta, mahdolliset vaikutukset lainsäädännön valmisteluun. Tämän vuoden aikana pohdittaviin kysymyksiin Johanna nosti henkilöstön osallistamisen valmisteluun. Muutosta voidaan valmistella konkreettisesti monelta osin jo nyt, esimerkiksi YTA-alueiden arkistojen päättämiseen liittyvää työtä voi jo tehdä.

c. Lomitusasiat, Pirjo Mäntynen (esitys liitteenä)

Valtakunnallisesti toimii 42 lomitusyksikköä. Yksiköt ovat siis melko suuria. Lomituksessa onkin selvä tahto maakuntarajat ylittäviin toimialueisiin. Yhdessä Satakunnan kanssa voitaisiin muodostaa vahva toimialue, jolla työskentelisi yli 200 henkilöä.

Toimistojen määrä ei ole oleellista. Maakuntaviraston lomituspalvelut voisivat hyvin toimia yhdestä toimistosta käsin.

Hallinto henkilöstö käy maataloilla, kartoittaa riskit, eläinmäärät, olosuhteet, ja tarkistavat työolot. Kenttätyötä ajatellen sijainnin pitäisi olla keskeinen.

Itsejärjestetyn lomituksen määrä maataloilla on n. 20 – 30 %.

Laura Leppänen totesi maakuntarajat ylittävistä toimialueista, että tämä edellyttäisi järjestämisvastuun ja rahojen siirtoa. Kyseessä olisi iso poliittinen ratkaisu, joka olisi käytännössä tehtävä luovuttavassa maakunnassa.

Risto Skyttä totesi, että maakunnassakin voinee olla mahdollisuuksia esim. tehtäväkuvan jakamiseen prosentuaalisilla osuuksilla eri maakuntien kesken.

d. Maaseutuhallinto, Petri Puustinen

Syyspuolella järjestettiin maaseutuhallinnon YTA-alueiden ja ELY-keskuksen henkilöstön yhteinen koulutuspäivä Loimaalla.

Palvelujen järjestämisessä voisi olla tavoitteena päästä 15 maaseutuhallinnon toimipisteestä esimerkiksi viiteen. Etätyön ja sähköisten järjestelmien mahdollisuudet ovat keskeisiä järjestettäessä uutta organisaatiota. Aluetoimisto voisi olla tukikohta myös nykyisille ELY-työntekijöille.

Maatilat ovat kuitenkin maakunnassa, joten onko tarpeen keskittää toimintoja keskuskaupunkiin?

Liedon ja Vakka-Suomen yhteistoiminta-alueet ovat järjestäneet yhteisen kehittämispäivän, jossa maakuntaudistus oli esillä. Muutokseen suhtaudutaan yleensä varsin positiivisesti.

Seututoimistoissa pitäisi olla riittävä miehitys, vähintään viisi henkilöä, joista yksi toimistopäällikkö.

Petri totesi, että muutoksen motoksi sopisi ”Maaseutu on maakunnissa.”

Kommenteissa todettiin, että vaikka asiakkaat käyvät toimipisteissä enää vähän, myös työntekijän kannalta hajautettu rakenne on hyvä. Asiakkaat toivovat lähipalvelua. Harri Liven totesi, että paikallistuntemusta ei uudistuksessa saa hukata. Tehtävissä on paikallistuntemusta edellyttäviä asioita. Kirsti Lepistö totesi, että asiointitarve syntyy monista henkilökohtaisista lähtökohdista. Jotta paikallistoimisto on toimiva, pitää yksikön olla riittävän suuri: sekä tarpeeksi työntekijöitä että tarpeeksi asiakkaita.

Keskustelussa todettiin, että myös työntekijä voi jalkautua tiloille.

Petri Puustinen totesi hyvänä esimerkkinä, miten Salossa samassa talossa on saatavilla kaikki maaseutupalvelut, kun mukana on myös neuvontajärjestö.

Salossa myös kaupungin oma näkemys on, että kuntaan jäisi palveluja. Jatkossakin yhdessä toimipisteessä saisi kokonaisvaltaista palvelua.

e. Kalatalous, Kari Ranta-aho

Kalatalouden hallinnossa on juuri toteutettu keskitetty organisaatio, jossa toimialueena on kahdeksan maakuntaa. Palvelut on saatavilla maakuntarajoista riippumatta.

Nyt on maakunnissa toiveita siitä, miten toiminnot pitäisi jakaa takaisin maakuntiin. Mm. Satakunta ja Etelä-Pohjanmaa ovat aktivoituneet. Yhtälö on vaikea, kun henkilöstö on jo sopeutunut hoitamaan tehtäviä valtakunnallisesti.

Nyt on pystyttävä argumentoimaan, että tehty keskitys on resurssiviisautta, kun digitalisaatio ja osaaminen on turvattu nykyisellä rakenteella. Lähitulevaisuudessa on tarkoitus käydä maakunnissa.

Vaikuttamiseen kaivataan taustatukea. On hyvä perustella, miksi on päädytty tähän ja mitä hajauttaminen merkitsisi tilanteessa, jossa kalataloutta vedetään moneen suuntaan. Nyt palvelukokonaisuuteen on esitetty yhdistettäväksi myös vesiasioita. Kokonaisuuteen kuuluu kuitenkin paljon muutakin.

Jatkosta päättävät kuitenkin muut kuin virkamiehet.

Laura Leppänen totesi, että kierros maakunnissa on tarpeen, myös siltä kannalta, miten Varsinais-Suomi pystyisi hoitamaan palvelut eri maakunnissa.

Todettiin, että on valitettavaa, jos oletetaan, että kuka tahansa voi hoitaa mitä tahansa tehtäviä eikä asiantuntijuuden merkitystä ymmärretä.

4. Odotuksia tulevaisuuden maaseutupalveluille, kaupunginjohtaja Jari Jussinmäki

Paimion maaseutupalvelut on kaksikielinen yksikkö, jota leimaa saariston erityispiirteet. Matka Houtskariin vie kolme tuntia suuntaansa. 5 henkilöä on sijoitettu viiteen toimipisteeseen. Alueella on viisi kuntaa. Yhteydenpito henkilökunnan kesken tapahtuu pääasiassa Sky-pellä. NykYTEKNIKAN MAHDOLLISUUDET ON OTETTAVA UUDISTUKSESSA KÄYTTÖÖN. Tämä on otettava keskittymisen vaihtoehtona huomioon, mutta tämä edellyttää työtä ja selvittämistä. Paimion maaseutupalvelujen kokemus on, että hajautettu malli on ollut toimiva ratkaisu.

Maakuntahallinnon resurssit ovat kuitenkin vähenevät ja resurssikysymys tulee olemaan keskeinen. Toimintaa on muokattava ja sopeuduttava pienempiin resursseihin. Kokonaisuutena HTV-määrä ei varmaankaan ole sama.

Uudistuksessa toiminnan jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää, joten suuria organisaatiomuutoksia ei pitäisi ehkä toteuttaa heti alkuun.

Riskinä voidaan nähdä henkilöstön vieraantumisen paikallisista asioista maakunnan palveluksessa.

Mitä palveluverkosto käytännössä tarkoittaa, sitä tulee pohtia.

Kommenteissa pohdittiin toisaalta erilaisia hallinnollisia rakennemalleja ja toisaalta hajasijoittamisen tai seututoimistojen malleja.

Petri Puustinen totesi, että kasvokkain kohtaaminen on kuitenkin tehokkaampi tapa kommunikoida kuin sähköiset menetelmät. Yhdellä työnantajalla tulisi olla jollakin tapaa yhtenäinen

menettely. Tavoitteena tulee olla myös eri puolilla maakuntaa samanarvoiset palvelut. Todettiin myös, että asiakas järjestää tarvittaessa asiansa ja käyntinsä pidemmänkin matkan takaa. Laura Leppänen totesi, että kaksikieliset palvelut on tarjottava jatkossa koko maakunnassa. Paikallisen yhteistyön varmistaminen todettiin myös haasteeksi, kun rakenteita muutetaan. Taina Wirberg toi saariston erityispiirteistä esiin mm. myös erityisen paikallistuntemuksen tarpeen, esim. osoitteen löytäminen voi olla todella vaikeaa. Kielivaatimus. Sähköiseen yhteydenpidon oppiminen on pitkälti tottumiskysymys.

Todettiin, että kohtaaminen kasvokkain on tärkeää myös asiakkaille. Lähipalvelua ei voi liikaa korostaa. Lähelle tuotua palvelua tärkeämpiä ovat kuitenkin oikeat vastaukset, eikä kaikkea voi paikallisesti tarjota.

Paikallistuntemus ja keskeinen tiedonvaihto myös helpottaa virkamiehen työtä.

Tietoturvakysymykset ja asiakirjahallinto on huomioitava rakennetta suunniteltaessa.

Harri Liven totesi, että virasto toimii kuitenkin yhtenäisenä organisaationa, vaikka seututoimistoja kehitettäisiin.

5. Henkilöstö ja maakuntaudistus, ympäristöagologi Eila Strang

Eila Strang kertoi henkilöstön edustajien valinnasta, joka oli tehty yhdessä eri sopijajärjestöjen kesken. Varahenkilöt saavat työryhmissä käsitellyt tiedot. Myös Eilan tehtävänä on tuoda yhteisesti esille sekä kunnan että valtion työntekijöiden näkemykset. Tarvittaessa kokouskutsujen aiheiden perusteella valitaan sopivin edustaja kuhunkin kokoukseen.

Seutukunnallinen kiertue ja tiedotus henkilöstölle nähdään tärkeäksi. ELYssä ylijohtajan kyseilytunnit ovat tärkeä tiedotuskanava, kun ylijohtaja Kimmo Puolitaival on myös valtakunnallisen henkilöstöryhmän puheenjohtaja.

Epävarmuutta lisäävät palvelussuhteiden erot kunnalla ja valtiolla. Liikkeenluovutuksen merkitys ym. kysymykset ovat keskeisiä. Miten pystyttäisiin saamaan henkilöstön verkostoituminen ja tutustuminen käyntiin?

Tehtävien jatkuvuudesta on pelkotiloja, kun resurssien väheneminen on tiedossa. Avoin tiedotus on tässäkin suhteessa tärkeää.

Yleishenki on organisaatioissa kuitenkin henkilöstöä huomioiva.

Keskusteltiin siitä, miten tiedotteiden kulku ja henkilöstön edustus turvataan. Laura Leppänen totesi, että henkilöstön tavoittaminen on haaste. Ympäristöterveydenhuollon ja lomituksen esimiehet ovat tässä keskeisessä asemassa, kun henkilöstö on kunnan organisaatioiden takana.

ELYn ylijohtaja on myös maakunnallisen henkilöstöryhmän pj.

6. Valmistelutyön eteneminen kevätkaudella ja huomioon otettavat asiat, keskustelu

Työvaliokunta on päättänyt järjestää seuraavan tapaamisen työseminaarina 2.3.2017, jonne kutsutaan laajemmin myös sidosryhmien edustajia.

Palvelukokonaisuuksien ryhmittelystä on julkaistu Pauli Harjun artikkeli alueuudistus.fi -sivuilla. Ryhmittelyllä voi olla merkitystä runkona, jota muokataan alueellisiin tarpeisiin.

http://alueuudistus.fi/artikkeli/-/asset_publisher/asiakaslaitokset-palvelukokonaisuudet-maakuntien-perustaksi

**kimpassa
allihopa**

sote- ja
maakuntauudistus
Varsinais-Suomi

Kanta-Hämeessä alkoholitarkastus AVIsta käsitellään yhdessä maakuntauudistuksen ympäristöterveydenhuollon asia. Sijoitus osana sotepuolta tai mahdollisesti osana ympäristöterveydenhuoltoa on vielä epäselvä. Tehtävä on osa STM:n hallinnonala.

7. Tulevat tapahtumat ja seuraavat kokoukset

MMM järjestää aluekierroksen, Varsinais-Suomen osalta tilaisuus Tampereella 17.2.2017 jonne järjestyy myös yhteiskuljetus.

2.3.2017 pidettävää työseminaaria seuraavat kokoukset ovat 13.4.2017 Paimiossa klo 9 ja 29.5.2017 Salossa klo 9:00

8. Muut asiat

Ei muita asioita

9. Kokouksen päättäminen

Risto Skyttä päätti kokouksen n. klo 11:30

Lisätietoa kokouksesta/muistiosta:

sihteeri Antti Jaatinen, antti.jaatinen@ely-keskus.fi